ГИМНАЗИЈАЛАЦ

ШКОЛСКА 2025/26
БРОЈ 2.

Садржај

3.....Петра Миљковић
4,5.....Пантњике
6.....Свети Сава
7.....Божић
8..... Огледни час
9..... Сретење
10,11..... Дан матерњег језика
12,13..... Недеља финансија
14..... Шапице
15.....Трка у Мадриду

Реч уредника

Драги ученици, професори и сви наши читаоци,
Са великим задовољством вам представљамо нови број Гимназијалца! Ове новине покренуте су са једним циљем – да се истакне труд, рад и успех наших ученика, као и да вас мотивише да наставите да дајете све од себе. У овом издању пронаћи ћете приче о сјајним достигнућима наших ученика, занимљиве интервјуе и извештаје о важним школским догађајима. Верујемо да свако од вас има таленат и страст који заслужују да буду препознати и похваљени. Кроз Гимназијалац желимо да покажемо да је сваки труд вредан. Надамо се да ћете уживати у читању и да ће вас наше приче подстаћи, а ми ћемо бити ту да забележимо сваки ваш успех!
Ваше уреднице,
Лена Здравковић и Искра Радуловић

„Гимназијалац" лист ђака Српске гимназије „Никола Тесла" у Будимпешти, школска година 2025/2026, број 2.
За издавача: директорка Весна Рац Петин
Одговорни професор: Драгомир Дујмов
Уреднице: Искра Радуловић, Лена Здравковић
Технички уредник: Зоран Меселџија
Лектура: Драгана Меселџија
Фотографије: Владимир Марковић
Редакција: Теа Алексић, Ђорђе Савић, Дуња Адамовић, Маша Јовичић, Радмила Вуковић, Андреа Брезић, Ђурђина Василијевић
Издавање је помогла влада Мађарске

BETHLEN GÁBOR Alapkezelő Zrt.
KÉSZÜLT MAGYARORSZÁG KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL 2026.

Петра Миљковић

Наша школа имала је част да угости младу и изузетно талентовану виолончелисткињу Петру Миљковић из Београда. Она је посетила наш град како би поправила свој инструмент, али је том приликом одвојила време да се дружи са нашим ученицима и одржи кратко, инспиративно предавање. Петра је рођена 2010. године и виолончело свира од своје седме године. До сада је освојила чак 16 првих награда на републичким и међународним такмичењима, а иза себе има и више значајних наступа, укључујући солистичке концерте и наступе са оркестром. Наступала је у бројним градовима широм Европе, као што су Софија, Подгорица и Валета, али и у најзначајнијим концертним салама у Србији. Посебно се истиче њен наступ као солисте са симфонијским оркестром у Београдској филхармонији.

Поред свирања, Петра се бави и соло певањем, у чему такође постиже запажене резултате. Усавршавала се код реномираних професора и добитница је више стипендија за престижне мастер класове у иностранству. Током посете нашој школи, Петра је ученицима приближила свет класичне музике, говорила о свом путу, вежбању и љубави према музици, а неки ученици су имали прилику и да први пут уживо чују звук виолончела. Њена посвећеност, таленат и скромност оставили су снажан утисак на све присутне и показали да се труд и љубав према уметности увек исплате.

Лена Здравковић, 10/ц

Пантљике

Тог јутра освануо је дан који смо четири године чекали - дан наших Пантљика. Осми децембар донео је тренутак да свечану салу PAM Colosseum испуне узбуђени матуранти, њихови поносни родитељи, пријатељи, професори и млађи другари из школе. Уз елегантне хаљине, одела и изузетно увежбане кораке, имали смо прилику да видимо колико заједништва, труда и емоција стоји иза ове традиције. Док су рефлектори обасјавали бину, а први тактови музике испунили простор, било је јасно да ово није само још једно школско вече. Сваки покрет био је резултат месеци припрема, свака кореографија прича за себе. У публици су се смењивали осмеси и сузе, док су матуранти достојанствено носили симбол који означава крај једног поглавља и почетак новог. А док се публика смејала шарму модерног плеса и са сузама у очима пратила елеганцију валцера, мало ко је могао да наслути колико се рада крије иза тог савршеног наступа. Месеци труда, одрицања и заједничког рада уткали су се у сваки корак на сцени. Тако се и поставља питање како су текле припреме? Наше припреме почеле су још прошле године, када је свако пронашао партнера за валцер. Следећи корак био је проналазак кореографа за модерни плес. Након бројних позива, разговора на мађарском и трагања за правим избором, успели смо да пронађемо особу која ће наше идеје претворити у покрет. Убрзо су уследили и избор музике, костима, хаљина и одела, свих оних детаља који су нам у том тренутку значили највише.

А онда су почеле праве припреме. Пробе су постајале све чешће и озбиљније, чешће смо били у погрешном него у правом ритму, смејали се, понекад и расправљали, али пре свега заједно расли. Између корака и музике, маштали смо о том дану и замишљали како ће све изгледати. И пре него што смо постали свесни тога, тај дан је заиста дошао. Тада смо балансирали много тога, трему пред наступ, долазак наших родитеља, али и снажне емоције, јер је све одједном постало стварно: и наш одлазак, и оно што долази после, попут матуре и факултета. Ту је организовано фотографисање за пано и ту су последњи заједнички тренуци забележени на једном месту. Ипак, свако је са осмехом изашао на сцену и отплесао најбоље што је могао. Тог дана настале су успомене које ће нас још дуго пратити. Наше разредне старешине, Зорица Панчић, Јована Вечић и Радивоје Галић, својим креативним уласцима и учешћем додатно су улепшали модерне плесове и измамили осмехе публици. Свечаност је добила и ноту носталгије захваљујући дирљивим говорима које су припремиле Сара Минић и Магдалена Анић на српском, као и Ема Будаи на мађарском језику. Такође, ми матуранти можемо се сложити да је скеч који су припремили ученици 11. разреда био изузетно духовит, али и пажљиво осмишљен. На посебан начин дочарао је наш боравак у школи и живот у овом граду, евоцирајући заборављене успомене и пружајући нам симболичан, топао опроштај. Цела свечаност протекла је одлично, а након тога уследио је део који смо са подједнаким узбуђењем ишчекивали - журка и "парти" бус. Међутим, остало нам је да упијамо ове задње моменте које проводимо заједно и са идентичним помешаним осећањима очекујемо и опраштање - страхом, носталгијом, узбуђењем и нервозом. А до тада правићемо ситне кораке ка матури, и то оне без музике.

Андреа Брезић, 12/б

Свети Сава

Поводом обележавања школске славе, Светог Саве, у нашој школи је и ове године приређен свечани програм коме су присуствовали ученици, наставници, као и бројни гости. Програм је започео освећењем славског колача и жита, чиме је на достојан начин обележен овај значајан духовни и просветни празник. Након тога следила је приредба коју је са ученицима драмске секције припремила професорка Зорица Јурковић.

У представи су учествовали како млађи, тако и старији чланови секције, који су својим залагањем, глумом и изражајношћу улепшали цео програм, па је и публика са великом пажњом испратила сваки његов део. У наставку програма наступили су и најмлађи – забавиштанци, који су одрецитовали песму посвећену Светом Сави, уносећи посебну топлину и радост у свечаност. На самом крају програма присутнима се обратила директорка школе са својим говором. На крају програма уследило је послужење славског колача и жита, као и дружење у пријатној и свечаној атмосфери. Цео програм одржао се у лепом расположењу, а овај значајан дан обележен је на достојан и свечан начин, у духу традиције и заједништва.

Радмила Вуковић, 11/а

БОЖИЋ

У Српском образовном центру „Никола Тесла” у Будимпешти и ове године је, по традицији, одржан божићни програм пре зимског распуста. Свечаност је одржана 17. децембра у сали за физичко, а у њој су учествовали ученици свих узраста – од вртића до гимназије. Програм је почео божићним тропаром у извођењу школског хора, чиме је одмах створена права празнична атмосфера. Након тога су се смењивали рецитатори, кратки говори и различити скечеви ученика. Посебно су били симпатични најмлађи из вртића, који су рецитовали стихове о Божићу, али су и основци и гимназијалци показали велики труд у својим тачкама. Гимназијалци су извели и вертеп, традиционални приказ Христовог рођења, који је био посебно лепо прихваћен од публике. Поред тога, изведен је и кратак, духовит скеч о томе како млади данас доживљавају празнике, што је унело мало хумора у цео програм. На самом крају, сви учесници су заједно отпевали песму „Божић, Божић благи дан”, што је био леп и свечан завршетак. Приредба је изведена два пута, за основну школу, а касније и за гимназију, а публика ју је оба пута наградила великим аплаузом. Овај програм је још једном показао колико је важно да се негује традиција, али и колико ученици уживају да учествују у оваквим догађајима и заједно стварају празнични дух.

Ђурђина Василијевић, 9/ц

ОГЛЕДНИ ЧАС

Ученици 10. разреда имали су прилику да присуствују занимљивом и несвакидашњем огледном часу, на ком смо, уз помоћ професорки Милице Живковић и Оливере Јаковљевић, правили сапуне и тако применили своје знање из органске хемије у пракси. Током часа, упознали смо се са процесом сапонификације и научили како се од природних састојака могу добити сапуни. Овај практичан рад омогућио нам је да боље разумемо градиво које учимо у школи, али и да видимо како се хемија користи у свакодневном животу.

Поред едукативног дела, час је протекао у креативној и опуштеној атмосфери, а сви смо показали велико интересовање и ангажовање. Многи од нас су истакли да им је управо овакав начин рада најзанимљивији, јер нам омогућава да сами истражујемо и учимо кроз искуство. Овај огледни час још једном је показао колико је важно повезати теорију и праксу, и како настава може бити инспиративна и корисна када се знање примени на конкретним примерима.

Маша Јовичић, 10/ц

СРЕТЕЊЕ

Сретење је празник Дана државности Србије који се обележава 15. фебруара у знак сећања на подизање Првог српског устанка против Турака. Слави се на четрдесети дан Божића, дан када је Исус донет у Јерусалим. У нашој Српској школи „Никола Тесла” у Будимпешти Сретење се захваљујући труду Актива за историју на челу са професором Аленом Нађом сваке године обележава на другачији начин. Занимљив квиз осмислили су професори историје Ален Нађ, Алекса Милић и Милица Милосављевић Милић. Гимназијалци су Дан државности Србије обележили по својим одељењима. Ове године слушали смо предавање наших другова из одељења. Из сваког гимназијског одељења била су одабрана по два ученика, чији је задатак био прављење презентације и њено приказивање. На овај начин, наши другови успели су да нас науче о сретењским веровањима. Поред обичаја и традиције, имали смо прилике да завиримо и у позадину историјских дешавања на Балкану, као што је Први српски устанак, подигнут 1804. године у Орашцу. Управо на празник Сретење донета је одлука о подизању устанка против Турака. Овај датум добро је познат у српској историји зато што је на Сретење 1835. године у Крагујевцу донет Сретењски устав, први демократски устав Србије. Овај устав написао је Димитрије Давидовић, по наређењу кнеза Милоша Обреновића. Сретењски устав постао је најбољи устав у Европи. Захваљујући ученицима, ми слушаоци, могли смо да учествујемо у међусобном преношењу знања. Схватили смо, да смо ми ти који су одговорни за очување културе и обичаја наших предака.

Дуња Адамовић, 11/б

ДАН МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА

Из године у годину Српски образовни центар „Никола Тесла” у Будимпешти редовно обележава Међународни дан матерњег језика. Тако је то било и тог 21. фебруара када се у преподневним часовима окупио један део гимназијалаца који су заједно са својим професорима српског језика и књижевности прославили овај важан датум. С тим пре што се ове године навршава и двестота годишњица од оснивања Матице српске. Припрема за прославу Дана матерњег језика почела је пар недеља раније од горе наведеног датума. Наиме, почетком фебруара месеца професор Драгомир Дујмов, шеф Актива српског језика и књижевности, својим колегама је разаслао пригодни текст о оснивању Матице српске Божидара Ковачека, негдашњег председника ове важне установе, великог пријатеља Срба у Мађарској. Ученици су потом имали задатак да на часу прочитају текст и сакупљају важне податке о оснивању Матице српске и њеног летописа, што је уз труд и рад професора са много пажње урађено. Истовремено професорка Кристина Бекић, заменица директора, дала је идеју да ученици напишу текст или песму, евентуално даураде неки ликовни рад на тему: „Како замишљам час књижевности у нашој школи за педесет година?” Колегиница Ерика Котхенц пак прихватила се да ће припремити квиз о Матици српској.

Добро припремљени гимназијалци у пратњи својих професора Кристине Бекић, Изабеле Данко, Радивоја Галића, Ерике Котхенц, Андреје Мештер Апјок, Невене Нађ, Наташе Кривокапић и Драгомира Дујмова окупили су се у кабинету за српски језик где их је на почетку програма поздравио професор Дујмов, истакавши изузетну важност очувања и неговања матерњег језика што је и био основни циљ приликом оснивања самосталне Српске школе на Тргу ружа давне 1993. године. Он је присутне подсетио и на важну годишњицу оснивања Матице српске 6/14. фебруара 1826. године у Пешти. Затим је са великим задовољством говорио о бројним и веома занимљивим приспелим радовима ученика. Након тога је пуштен кратак документарац о Матици српској у којем су приказани сви важнији догађаји о настанку и о даљем раду прве значајне културне институције у Срба. После кратког научног документарца уследио је веома добро припремљен квиз професорке Котхенц помоћу Kahoot апликације која је одлично послужила да ово такмичење ученика буде изузетно занимљиво и узбудљиво. Најуспешнија екипа је тога дана била група ученика под називом „Текелијанум". Потом су уследили радови ученика. Због краткоће времена од бројних остварења прочитана су само понека. Поједини приспели састави и песме били су заиста на високом нивоу у којима је на првом месту била присутна бујна машта наших младих талената. Било је изузетно занимљивих, па и изненађујућих замисли и предвиђања како ће изгледати, радити школе за педесет година. Неки су дали одличне идеје, а није могао да изостане ни одличан хумор, док су поједини текстови додатно упућивали и понеке критичке опаске. Том приликом своје радове су прочитале Лана Ацковић, 11/ц, Теодора Почуча, 12/а, Ивана Станковић, 10/б, Јована Бућко, 9/б, она је истовремено прочитала и интересантну песму својих разредних другарица Тијане Килибарде и Дуње Абадић. Посебно ваља истаћи фантастичну по много чему оригиналну презентацију Ане Ђукић и Лене Павловић, ученица 11/а. Расположење је било одлично, а радови су пропраћени бурним аплаузом. На крају трећег часа ученици су се обогаћени још једним искуством и незаборавним доживљајем вратили у своја одељења.

Д. Д.

Недеља финансија

Недеља финансија у нашој школи била је веома занимљива и поучна. Посебан утисак на све нас оставило је предавање Радована Јелашића, који нам је говорио о банкарском систему и начину на који функционишу финансије у савременом друштву. Његово излагање било је јасно, занимљиво и прилагођено нама ученицима, па смо лако могли да разумемо и неке сложеније појмове. Радован Јелашић нам је објаснио како банке функционишу, како чувају новац грађана и на који начин одобравају кредите. Посебно је истакао колико је поверење важно у банкарском систему, јер без њега људи не би остављали свој новац у банкама. Такође нам је скренуо пажњу на значај одговорног управљања новцем и доношења паметних финансијских одлука, како у личном животу, тако и на нивоу државе. Након овог предавања, наставили смо са другим презентацијама које су нам помогле да још боље разумемо појам новца. Сазнали смо како је новац настао и како се развијао кроз историју. У почетку људи нису користили новац, већ су размењивали робу за робу, што се назива трампа. Међутим, такав начин размене био је непрактичан, па се временом појавила потреба за универзалним средством плаћања – новцем. Кроз даљи развој, новац је мењао свој облик. Прво су се користили различити предмети као што су со, шкољке или метал, а касније су настали ковани новчићи и папирни новац.

Данас, у савременом друштву, све више користимо дигитални новац, платне картице и мобилна плаћања, што нам знатно олакшава свакодневни живот. Ова недеља финансија нам је показала колико су знања о новцу важна. Научили смо колико је битно штедети, планирати трошкове и размишљати о будућности. Сматрам да су овакве активности веома корисне, јер нас припремају за живот и помажу нам да будемо одговорнији и паметнији у управљању новцем. Поред тога, имали смо прилику да слушамо и друга занимљива излагања која су нам додатно приближила свет финансија. Кроз различите теме сазнали смо више о улози банака, значају штедње и начинима на које новац циркулише у друштву. Ова предавања су нам помогла да боље разумемо колико су финансије присутне у свакодневном животу и колико утичу на функционисање читаве заједнице. Такође смо разговарали о томе колико је важно бити финансијски писмен и одговоран. Схватили смо да знање о новцу није важно само за економисте, већ за све људе, без обзира на будуће занимање. Ова недеља нас је подстакла да више размишљамо о својим навикама и да постанемо свеснији значаја доношења добрих финансијских одлука, како бисмо у будућности могли сигурније и успешније да управљамо својим новцем.

Искра Радуловић, 10/ц

За срећније шапице

Наша школа је недавно, на иницијативу професора Лазара Которчевића, организовала хуманитарну акцију у сарадњи са организацијом Ebsegély из Кишкунлацхазе, са којом већ годинама негујемо пријатељске односе. Ова организација је пре три године посетила нашу школу у Ловри, а планирано је да је и у наредном периоду посети опет. У азилу је збринуто преко 300 паса и преко 60 мачака. Циљ ове акције био је да се ученицима скрене пажња на значај заштите животиња, као и на одговорно понашање према кућним љубимцима. Кроз ову сарадњу имали смо прилику да боље разумемо како функционише један азил, колико труда и посвећености је потребно да би се животињама обезбедили основни услови за живот, али и колико је проблем напуштених животиња заправо велики. Посебан акценат стављен је на развијање емпатије код младих, јер је важно да научимо да бринемо о слабијима и онима који зависе од нас. Такође, промовисана је идеја удомљавања животиња из азила, уместо њихове куповине, чиме се директно помаже у решавању проблема напуштених паса и мачака. Ова хуманитарна акција нас је подсетила колико мале ствари које чинимо могу имати велики значај и колико је важно да будемо одговорни и саосећајни чланови друштва.

Теа Алексић, 10/ц

Трка у Мадриду

Мадрид нас је дочекао са својом својом енергијом и шаренилом, а ми смо одмах заронили у истраживање града, уске улице, живописне тргове, мирисе тапаса и свјежих пецива. Али прави врхунац путовања био је маратон.

Ујутро, град је још био полупразан, али улице су се већ загријавале тркачима из цијелог свијета. Пулс града осјећао се кроз сваки корак, мирис кафе из малих кафића, смијех пролазника. Навијачи су нас бодрили с обје стране, а смијех и аплауз чинили су да сваки километар, колико год тежак био, постане забава. Пролазећи поред познатих споменика и паркова, осјећао сам се као да трчим кроз саму срж Мадрида, упијајући његову историју и живот. Ово је дефинитивно било искуство које ћемо памтити цијели живот.

За мене је то било невјероватно искуство. Протрчати кроз овакав град, улицама Пуерта дел Сол и поред парка Ел Ретиро, уз велику подршку публике, нешто је што ће се памтити цијелог живота.

Било је тешких дионица и борбе са самим собом, али једноставно, носећи заставу на леђима, било је јасно да нема одустајања, него само напријед, до циља.

На овом путовању нисмо били сами, са нама су ишли и ученици наше школе, као и професори Ненад Барановски и Лазар Которчевић, који су нам били велика подршка током цијелог путовања. Заједно смо дијелили и узбуђење и умор, бодрили једни друге и славили сваки пређени километар. Тај осјећај заједништва дао је читавом догађају посебну вриједност.

Након проласка кроз циљ, осјећај поноса и среће био је немјерљив. Умор је нестао у тренутку када смо схватили шта смо постигли. Загрљаји, осмијеси и фотографије били су доказ да смо заједно прошли кроз нешто велико. Ово није био само маратон, било је то путовање, изазов и успомена која ће нас пратити цијелог живота.

Ђорђе Савић, 10/ц

